

**SZÉCHENYI ISTVÁN
MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI
SZAKGIMNÁZIUM, SZAKKÖZÉPISKOLA
ÉS KOLLÉGIUM**

Hajdúböszörmény

PEDAGÓGIAI PROGRAM
4. SZÁMÚ MELLÉKLETE
ARANY JÁNOS KOLLÉGIUMI PROGRAM
TANULÁSMÓDSZERTAN HELYI TANTERV

.....
MOLNÁR MAGDOLNA ILONA
IGAZGATÓ

P.H.

Hatályos:
2013. szeptember 1.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
1. Bevezető	3
2. 9. évfolyam	4
2.1. Tematikus egységek óraszámja	4
2.2. Tematikus egységek tartalma.....	4
2.3. A fejlesztés várt eredménye.....	7

1. Bevezető

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 7.3 melléklete alapján készült a TANULÁSMÓDSZERTAN tantárgy helyi tanterve. Bevezetésre került: 2013/2014-es tanévtől kezdődően.

A tanulásmódszertan hagyományos értelemben nem iskolai tantárgy, hanem képességeket felmérő és fejlesztő tréning. Olyan képességek elsajátítása, amelyek a tantárgyak tanulásánál elengedhetetlenek, és ezen képességek hasznosítása a mindennapi élet során. A tanulóink eredményes tanulásához biztos alapokat nyújt.

A tanár mint folyamatirányító, szervező résztvevője a tanóráknak. Előtérbe kerül a kooperatív tanítási módszer. Fontos a gyerekek motiváltságának fejlesztése és fenntartása. Első helyen szerepel a tanulás örömeinek, szabadságának visszaadása, a stresszmentes légkörben történő, aktív tanulás-tanítás folyamata. Ösztönözzük a tanulóinkat arra, hogy a tanulással kapcsolatos problémáikkal szembenézzenek, azokra megoldást keressenek. Hozzá kell segítenünk a tanulókat ahhoz, hogy ismereteiket a kellő szinten tudják alkalmazni, és kreativitásuk fejlődjön.

A tantárgy tanításának céljai, feladatai:

- Az általános iskolában tanult kommunikációs ismeretek áttekintése; a szövegolvasás és -értés felismerése, olvasási szokások és tartalmak felmérése, alakítása; a szókinccs és a koncentrációképesség fejlesztése.
- Képességfejlesztés, az egyéni képességek kibontakoztatásának segítése.
- A tanuláshoz való viszony formálása.
- Személyiségépítés.
- Hatékony tanulási szokások kialakítása.
- A hiányok pótlása.
- A kreativitás és szocializáltság egyidejű, dinamikus fejlesztése, önállóság, aktivitás, tolerancia, empátia kialakítása.

Alapvető feladat a kulcskompetenciák fejlesztése: anyanyelvi kommunikáció, matematikai kompetencia, természettudományos kompetencia, digitális kompetencia, természettudományos kompetencia, hatékony, önálló tanulás, szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség. A tevékenységi formákat úgy alkalmazzuk az előkészítő évfolyamon, hogy a készségek és képességek fejlesztésén legyen a hangsúly.

A tanulásmódszertan kerettanterve alapozó tantárgyként szerepel. A felsorolt témakörök tartalma szabadon variálható a csoport igényeinek megfelelően.

Óraszámok:

Évfolyam	Heti óraszám			Éves óraszám
	Kerettanterv szerinti	Szabadon felhasználható	Helyi tanterv szerinti	
9.		1,5	1,5	54

2. 9. ÉVFOLYAM

2.1. Tematikus egységek óraszámja

Tematikai egység címe	Kerettanterv szerinti	Szabad sáv	Szabadon felhasználható órakeret	Összesen
Tanulási előélet felmérése			4	4
Tanulás, tudás			13	13
Az olvasás technikája			11	11
Kommunikációs gyakorlatok			10	10
Az emlékezés technikája			10	10
Egyéni tanulást elősegítő számítógépes programok			6	6
Összesen:			54	54

2.2. Tematikus egységek tartalma

Tematikai egység	1.Tanulási előélet felmérése	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Matematikai, logikai képesség, szövegértés, szövegolvasás, memoriterek, szókincs, kifejezőkészség a meglévő szinten.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Matematikai, logikai képesség, szövegértés, szövegolvasás, memória, szókincs, kifejezőkészség szintjének folyamatos emelése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tájékozódás a tanulók ismereteiről.		<i>Magyar nyelv és irodalom</i> <i>Matematika</i>
Kulcsfogalmak	Kommunikáció, szabály, állapotfelmérés.	

Tematikai egység	2. Tanulás, tudás	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	Beszédképesség, áttekintőképesség, térbeli és időbeli tájékozódás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A következők fejlesztése: koncentráció, megfigyelőképesség, kitartás, figyelem, összefoglaló képesség, felidézés, monotonitástűrés, eredményes ismeretszerzés, digitális eszközök használata, lényegkiemelés, megértés és megjegyzés, önismeret, összefoglaló és absztraháló képesség, tér- és idő-	

	beli tájékozódás, gondolkodás, önismeret, kommunikációs és beszédkész-ség, logikai képesség, áttekintés, ismétlés, agytorna, pozitív önértékelés, rugalmasság. Az érdeklődés, motiváció felkeltése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
<i>A tanulási stílus</i> Saját tanulási módszerek, önismeret, önbizalom.	<i>Magyar nyelv és iroda-lom</i>
<i>A tanulás technikája</i> Mechanikus, illetve értelmes tanulás, memotechnikai eszközök.	<i>Társadalomismeret</i>
<i>Tanulási módszerek</i> Frakcializáló, globális és kombinatív gondolkodás, rész és az egész viszo-nya, új ismeretek társítása.	<i>Dráma</i>
<i>Tanulási orientáció</i> Külső és belső feltételek (lelki felkészülés, öröm), kíváncsiság, érdeklő-dés, tudásvágy, ambíció, életcélok.	<i>Matematika</i>
<i>Megtanulni tanulni</i> A tanulás megtervezése, szervezése, tanulási szokások, a figyelem sze-repe, gondolati hangsúlyok, tanulást segítő módszerek.	<i>Idegen nyelvek</i>
<i>Tanulási nehézségek</i> Ábrándozás, akaraterő, belső motiváció hiánya, kitartás, dekoncentrált-ság, fizikailag megfelelő állapot hiánya.	<i>Művészetek</i>
<i>Gondolkodási kultúra és önművelés</i> Tanulás és gondolkodás, problémamegoldás, könyv- és könyvtárhaszná-lat.	<i>Informatika</i>
Kulcsfogalmak	Tanulási módszer, önismeret, önbizalom, énkép, kommunikáció, lényegki-emelés, absztrakció, motiváció, koncentráció, monotonitás, tér, idő.

Tematikai egység	3. Az olvasás technikája	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	Szövegértés, szövegolvasás, memoriter szókincs, kifejezőkészség meglévő szinten.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőkészség, artikuláció, figyelem és kon-centrálás fejlesztése, szókincsfejlesztés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A szövegolvasás és -értés, olvasási szokások és tartalmak felmérése, alakí-tása; szókincs, a koncentrációképesség fejlesztése.		<i>Magyar nyelv és iroda-lom</i> <i>Művészetek</i> <i>Matematika</i> <i>Informatika</i>
Kulcsfogalmak	Értő olvasás, kifejezőkészség, figyelem, szókincs.	

Tematikai egység	4. Kommunikációs gyakorlatok	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Szövegértés, szövegolvasás, memoriter.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gondolkodási kultúra fejlesztése. Olvasási készség, értő olvasás, kifejező-készség fejlesztése, szókincsfejlesztés, artikuláció, figyelem és koncentráció fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A jegyzetelési technika alkalmazása és annak javítása Koncentrációs gyakorlatok, lényegkiemelés (aláhúzás-kiemelés, vázlat), jegyzetelés gyakorlása, a szövegolvasás és -értés gyakorlása.		Magyar nyelv és irodalom Művészetek Matematika Informatika
Kulcsfogalmak	Jegyzet, értő olvasás, kifejezőkészség, lényegkiemelés, figyelem.	

Tematikai egység	5. Az emlékezés technikája	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Olvasási készség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőkészség, szókincs, tér- és időbeli tájékozódás, figyelem és koncentráció fejlesztése, gondolkodás- és tanulásfejlesztés. Az emlékezeti teljesítmény fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A kommunikációs modell Az ismétlések jelentőségének megismerése a tanulásban, az eredményes bevésés feltétele és gyakorlata, a felidézés és felismerés különbsége (az emlékezet jellemzői, az emlékezés segítésének módszerei, a lényeg megragadása), memoriterek.		Magyar nyelv és irodalom Művészetek Matematika
Kulcsfogalmak	Emlékezet, memória, analízis, jegyzet, gondolatábra, "my map".	

Tematikai egység	6. Egyéni tanulást elősegítő számítógépes programok	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Olvasási készség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőkészség, szókincsfejlesztés, tér és idő, figyelem és koncentráció, gondolkodás- és tanulásfejlesztés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A gyorsolvasás fogalmának, szabályainak megismerése. Az olvasási szokások tudatos alakítása. Gyorsolvasási program (dinamikus olvasás). Tanulásunk titkai (perifériás látás, fixációs szélesség növelése). A gyakorlatok pontos és türelmes végrehajtása.		Magyar nyelv és irodalom Művészetek Matematika
Kulcsfogalmak	Értő, néma olvasás, szem, látás, dinamikus olvasás, perifériális látás.	

2.3. A fejlesztés várt eredménye

- A tanuló legyen képes hatékonyan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt.
- Hatékonyan gazdálkodjon az idővel és az információval.
- Ismerje meg a tanulás folyamatában szükségleteit és lehetőségeit.
- Motivált legyen a tanulás folyamatában.
- Ismerjen és alkalmazzon tanulást segítő módszereket (koncentráció, relaxáció).
- Tudja elmondani a felolvasással való felkészülés algoritmusát.
- Tudja használni az értelmező szótárt.
- A tanuló ismerje a saját tanulási szokásait, annak hibáit.
- A jegyzetelési technika szabályait megfelelően alkalmazza.
- Tudjon az olvasott szövegről folyamatosan beszélni.
- Tudja alkalmazni az egyéni tanulást segítő programokat.
- Képes legyen a figyelem összpontosítására. Alakuljon ki absztraháló és lényegkiemelési lépessége. Rendelkezzen pozitív önértékelési képességgel.